

Znak sprawy: BK.1711.1.19.2021

Protokół kontroli problemowej Nr P-19/2021

przeprowadzonej w SP ZOZ Ośrodku Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w Zabrzu przy ulicy Park Hutniczy 6. Numer statystyczny jednostki (REGON) 276116349.

Kontrolę przeprowadził Sławomir Malczewski pracownik Biura Kontroli Urzędu Miejskiego w Zabrzu, działając na podstawie upoważnienia do kontroli Nr 258/2021 z dnia 30 września 2021 r. wydanego przez Prezydenta Miasta Zabrze. Kontrolę przeprowadzono w okresie od dnia 4 października 2021 r. do dnia 2 listopada 2021 r. Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli stanowi *zał. nr 1*.

Przedmiotem finansowej kontroli problemowej była kontrola terminowości regulowania zobowiązań finansowych jednostki za okres IV kwartału 2020 r. i I kwartału 2021 r. Okres objęty kontrolą: 2020 r. i 2021 r.

Kontrolowany został poinformowany o zasadach wynikających z przetwarzania danych osobowych zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) - Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1 z późn. zm.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w kolejnych rozdziałach:

I. USTALENIA OGÓLNE	str. 1
II. USTALENIA SZCZEGÓŁOWE	2
III. WNIOSKI, UWAGI KOŃCOWE	6

I. USTALENIA OGÓLNE

SP ZOZ Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień (OPiLU) jest jednostką organizacyjną Gminy Miejskiej Zabrze.

Dyrektorem OPiLU od dnia 1 lutego 1999 r. jest Pani Małgorzata Kowalcze. Powołanie nastąpiło na podstawie Uchwały nr 27/99 Zarządu Miasta Zabrze z dnia 29 stycznia 1999 r. (*zał. nr 2*).

Na stanowisku głównego księgowego od dnia 1 marca 2001 r. zatrudniona jest Pani Marianna Papaj. Aktualne powierzenie obowiązków zgodnie z ustawą o finansach publicznych nastąpiło w dniu 31 października 2016 r. (*zał. nr 3*).

Uprawnionymi do udzielania informacji w imieniu Kontrolowanego byli Dyrektor oraz główny księgowy.

Przedmiotową kontrolę zrealizowano w oparciu o dokumenty finansowe udostępnione przez kierownictwo jednostki oraz wyjaśnienia pracowników merytorycznych.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie przepisów:

- ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.);

- ustawę z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 351 z późn. zm.);
- ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 423 z późn. zm.);
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1949, z późn. zm.);
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1773);
- rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2396);
- rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 342 z późn. zm.);
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1718 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 711);
- ustawa z dnia 14 sierpnia 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zapewnienia funkcjonowania ochrony zdrowia w związku z epidemią COVID-19 oraz po jej ustaniu (Dz. U. z 2020 r., poz. 1493);
- uchwała nr XXIV/317/12 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 11 czerwca 2012 r. w sprawie nadania statutu SP ZOZ Ośrodek Leczenia i Profilaktyki Uzależnień w Zabrzu ul. Park Hutniczy 6 (t.j. 14 stycznia 2019 r.)

II. USTALENIA SZCZEGÓŁOWE

W OPiLU od dnia 1 stycznia 2012 r. obowiązuje polityka rachunkowości (zarządzenie Dyrektora nr 1 z dnia 25 maja 2012 r.). Dokument aktualizowano aneksami oraz zarządzeniem nr 10/2021 z dnia 20 kwietnia 2021 r. Kontrolujący zapoznał się z zapisami załącznika nr 2 do ww. zarządzenia – wewnętrzną instrukcją kontroli i obiegu dokumentów księgowych. Określono w niej przyjęty w OPiLU obieg dokumentów księgowych i wskazano osoby (stanowiska) zobowiązane do dokonywania poszczególnych etapów kontroli. Kontrolujący zapoznał się z aktualnie obowiązującą kartą wzorów podpisów i stwierdził jej zgodność z zapisami załącznika do polityki. Na podstawie powyższych informacji Kontrolujący sprawdził prawidłowość sporządzania, akceptowania i księgowania dokumentów księgowych oraz dotrzymania terminów płatności w miesiącach objętych kontrolą, tj.:

- październik 2020 r. – dowody księgowe ujęte w raporcie kasowym numer K.3101.10.1.2020 i raporcie bankowym K.3103.08.1.2022;

- listopad 2020 r. – dowody księgowo ujęte w raporcie kasowym numer K.3101.11.1.2020 i raporcie bankowym K.3103.08.1.2023;
- grudzień 2020 r. dowody księgowo ujęte w raporcie kasowym numer K.3101.12.1.2020 i raporcie bankowym K.3103.12.1.2020;
- styczeń 2021 r. – dowody księgowo ujęte w raporcie kasowym numer K.3101.01.1.2021 i raporcie bankowym K.3103.01.1.2021;
- luty 2021 r. – dowody księgowo ujęte w raporcie kasowym numer K.3101.02.1.2021 i raporcie bankowym K.3103.02.1.2021;
- marzec 2021 r. – dowody księgowo ujęte w raporcie kasowym numer K.3101.03.1.2021 i raporcie bankowym K.3103.03.1.2022.

Wybrane do kontroli dokumenty zostały prawidłowo opisane i sprawdzone przez uprawnione do tego osoby. Faktury zapłacone ze środków otrzymanych z budżetu Miasta Zabrze poza obowiązkowymi adnotacjami opatrzone są pieczętą informującą o tym fakcie.

Po przeprowadzonej analizie Kontrolujący stwierdził opisane poniżej nieścisłości:

1/ różnicę pomiędzy kwotą faktury a zapłaconą kwotą przez OPiLU:

- faktura VAT 509607681020 – kwota faktury 287,23 zł została zapłacona w kwocie 298,23 zł;
- faktura VAT nr 509608151120 – kwota faktury 242,41 zł została zapłacona w kwocie 536,31 zł.

2/ różnicę pomiędzy kwotą faktury a kwotą umieszczoną w opisie księgowym:

- faktura 169/20 - kwota faktury 696 zł, według dekretacji księgowej – 695 zł, według opisu na pieczęcie zawierającej potwierdzenia dokonanie kontroli - 965 zł;
- faktura nr 509605811220 – kwota faktury 430,23 zł, według opisu zaksięgowano 430,26 zł;
- faktura F001220012100315093U – kwota faktury 178,50 zł, według opisu księgowego zaksięgowano 178,00 zł.

3/ późniejszą datą dokonania kontroli merytorycznej i formalno-rachunkowej niż data zapłaty:

- faktury VAT 34/SDS/01/2021 i VAT 33/SDS/01/2021 zostały zapłacone 14 stycznia 2021 r., a kontrole przeprowadzono 18 stycznia 2021 r.;
- faktura VAT AUC/158/2021/54 została zapłacona 14 stycznia 2021 r., a kontrole przeprowadzono 18 stycznia 2021 r.;
- faktura F00022P0121002761230 została zapłacona 14 stycznia 2021 r., a kontrole przeprowadzono 18 stycznia 2021 r.

4/ naliczenie odsetek przez wystawcę faktury i opłacenie ich z konta OPiLU:

- faktura VAT 509607681020 – naliczono odsetki w wysokości 2,39 zł.

Kontrolowany ustosunkował się do powyższych nieprawidłowości i wyjaśnił, że:

Ad 1

Faktura VAT 509607681020 została opłacona w wyższej wysokości (11 zł), ponieważ we wcześniejszych fakturach niesłusznie potrącono kwotę 11 zł - *zał. nr 4*.

Faktura VAT nr 509608151120 zapłacona kwota wynikała z rzeczywistej wartości wykonanych przez dostawcę usług (wystawca odliczył wartość zapłaconych jednorazowo aparatów telefonicznych) – *zał. nr 4*.

Ad 2

We wszystkich przypadkach na konto wystawcy przelano kwotę wynikającą z faktury, natomiast w opisie błędnie wprowadzono ww. wartości. Wszystkie błędne zapisy zostały poprawione (*zał. nr 4*).

Ad 3

Dyrektor OPiLU każdorazowo był informowany o dokonaniu płatności przed dokonaniem adnotacji o kontroli. Wcześniejsze uregulowanie zobowiązań wynikało ze świadczenia pracy przez pracowników upoważnionych do autoryzacji przelewów w systemie bankowym w sposób zdalny. Jednocześnie poinformowano Kontrolującego, że faktury były sprawdzone przed dokonaniem przelewu przez wyznaczonych do tej czynności pracowników.

Ponadto wcześniejsza zapłata należności z tytułu faktury F00022P0121002761230 wynikała z dokonania zakupu na podstawie przedpłaty (faktura została wystawiona po dokonaniu wpłaty) – *zał. nr 5*.

Ad 4

Naliczenie odsetek spowodowane było nieterminowym opłaceniem wcześniejszej faktury. Sytuacja taka wystąpiła jednorazowo, a odsetki zostały pokryte ze środków własnych OPiLU – *zał. nr 4*.

Biorąc pod uwagę nieprawidłowości Kontrolujący zwraca uwagę na konieczność przestrzegania zapisów art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości oraz uregulowań wewnętrznych określających sposób obiegu dokumentów księgowych. Ponadto zdaniem Kontrolującego należy wzmocnić kontrolę prawidłowości zapisów na dokumentach księgowych.

Z uwagi na incydentalność zdarzenia, niewielką wartość odsetek, jak również pokrycie ich ze środków niebędących dotacją budżetową, Kontrolujący odstępuje od stawiania zarzutu naruszenia dyscypliny finansów publicznych mając na uwadze że ww. środki finansowe zarówno jednorazowo jak i łącznie w roku budżetowym 2020 nie przekroczyły kwoty przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzednim ogłoszonego przez Prezesa GUS w Dzienniku Urzędowym RP „Monitor Polski” zgodnie z art. 5 ust. 7 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.

Kontrolujący przeanalizował przedstawione przez OPiLU dokumenty związane z wyliczeniem składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i fundusz pracy i potwierdził prawidłowość naliczenia ich wysokości. Termin wynikający z art. 47 pkt 1 ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych był w analizowanym okresie dotrzymywany. Kontrolujący zweryfikował także prawidłowość naliczenia zaliczek na poczet podatku dochodowego i terminowość ich przekazywania na konto urzędu skarbowego. Kontrolujący po zapoznaniu się z wyjaśnieniem OPiLU (*zał. nr 6*) w sprawie prawidłowości kwot przekazywanych w formie zaliczek na poczet podatku dochodowego – stwierdzone różnice wynikały z pokrywania zaliczek z różnych źródeł finansowania, terminów rozliczania umów zleceń i dokonywania płatności częściowych nie stwierdził uchybień w tym zakresie.

Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji Rb-Z sporządzane jest na podstawie ksiąg rachunkowych lub ewidencji księgowej oraz innych wiarygodnych dokumentów dotyczących jednostki. Termin przekazywania sprawozdania został określony w załączniku nr 8 (tabela B) do obowiązującego do dnia 31 grudnia 2020 r. rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych. Zgodnie z jego treścią SP ZOZ-y zobowiązane są przedstawić sprawozdanie kwartalne (za I, II i III kwartał) do 14. dnia po okresie sprawozdawczym, a za IV kwartał

nie później niż w ciągu 37 dni. Terminy te zostały podtrzymane w obowiązującym od 1 stycznia 2021 r. *rozporządzeniu Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. (załącznik nr 7)*. W sprawozdaniach Rb-Z na koniec IV kwartału 2020 r. i I kwartału 2021 r. (*zał. nr 7*) nie wykazano zobowiązań wymagalnych. Kontrolujący sprawdził prawidłowość i terminowość sporządzenia ww. sprawozdania. Sprawozdanie za I kwartał 2021 r. zostało sporządzone na wprowadzonym od 1 stycznia 2021 r. wzorze. Kontrolujący stwierdził, że sprawozdanie za IV kwartał zostało sporządzone w wyznaczonym w ww. uregulowaniach terminie tj. w dniu 2 lutego 2021 r. a za I kwartał 2021 r. w dniu 14 kwietnia 2021 r. Dokonana przez Kontrolującego analiza dokumentów potwierdziła brak występowania zobowiązań wymagalnych.

Po zapoznaniu się z rejestrem i wybranymi umowami podpisanymi i obowiązującymi w kontrolowanym okresie, Kontrolujący stwierdził, że w 2020 r. Dyrektor OPiLU podpisał 40 umów, a w I kwartale 2021 r. – 11 umów (kserokopia rejestru stanowi *zał. nr 8.*). Kontrolujący do analizy losowo wybrał następujące umowy o numerach:

- A.2510.44.1.2020 – zawarta w dniu 4 marca 2020 r. dot. wykonywania badań EEG z opisem, badań kardiologicznych z wykonaniem EKG i RR. Umowa obowiązywała w okresie od 1 kwietnia 2020 r. do 31 marca 2021 r. Ustalono cenę jednostkową za wykonane badanie, miesięczny okres rozliczeniowy i 14-dniowy okres płatności po otrzymaniu faktury;
- A.2510.48.1.2020 – zawarta w dniu 15 czerwca 2020 r. dot. udostępnienia systemu umożliwiającego prowadzenie stron internetowych BIP oraz kolejnych wersji systemu „magistrat.pl”. Umowa obowiązywała w okresie od 1 lipca 2020 r. do 30 czerwca 2021 r. Ustalono miesięczną opłatę za korzystanie z systemu, kwartalny okres rozliczeniowy i 14-dniowy okres płatności po otrzymaniu faktury;
- A.2510.50.1.2020 – zawarta w dniu 17 sierpnia 2020 r. dot. odbioru odpadów. Umowa obowiązuje w okresie od 17 sierpnia 2020 r. do 31 sierpnia 2022 r. Ustalono opłatę za opróżnienie 1 pojemnika o określonej pojemności, miesięczny okres rozliczeniowy i 14-dniowy okres płatności od dnia wystawienia faktury;
- A.2510.41.1.2021 – zawarta w dniu 19 lutego 2021 r. dot. umieszczenia w środkach przekazu (strony internetowe) informacji o działalności medycznej OPiLU oraz prowadzenie w określonych godzinach telefonicznej informacji medycznej. Umowa obowiązuje w okresie od 19 lutego 2021 r. do 20 lutego 2022 r. Ustalono jednorazową opłatę płatną w terminie 14 dni po otrzymaniu faktury.

Część zawartych umów (z których płatności dokonywano ze środków przekazanych przez Miasto Zabrze) swym okresem obowiązywania przekracza rok budżetowy. Kierownik nie przedstawił upoważnienia Prezydenta Miasta do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, z których płatności wykraczają poza rok budżetowy oraz realizacji przedsięwzięć /.../, których realizacja w roku budżetowym i latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania. Jak wyjaśniono - wystąpił w trakcie kontroli OPiLU o wydanie ww. upoważnienia, jednak do dnia zakończenia kontroli stosowny dokument nie wpłynął do OPiLU (*zał. nr 9*). Dlatego też OPiLU zobowiązany zostaje do przedstawienia informacji o uzyskaniu upoważnienia.

Ponadto na finansowanie „Programu zwiększenia dostępności i jakości oddziaływań profilaktyczno-terapeutycznych dla osób z problemami uzależnień, ich rodzin oraz promocję zdrowego stylu życia dla mieszkańców z terenu Miasta Zabrze” OPiLU na podstawie umów nr

CRU/518/2020 (obejmowała okres 2020 r.) i CRU/531/2021 (obejmuje okres 2021 r.) otrzymał środki z budżetu Miasta Zabrze. W umowach OPiLU zobowiązano w § 6 do umieszczania logo Miasta na materiałach informacyjnych i edukacyjnych a w § 13 zobowiązano do udostępnienia pracownikom Urzędu Miejskiego w Zabrzu w celu przeprowadzenia kontroli wszelkich dokumentów dot. realizacji umowy.

III. WNIOSKI, UWAGI KOŃCOWE

Kontrolujący ocenia działalność OPiLU w obszarze terminowości regulowania zobowiązań finansowych za okres IV kwartału 2020 r. i I kwartału 2021 r. jako prawidłową z uchybieniami.

W związku z ustaleniem na stronie 5 niniejszego protokołu, Kontrolujący zaleca przedstawienie informacji o uzyskaniu upoważnienia Prezydenta Miasta do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, z których płatności wykraczają poza rok budżetowy.

OPiLU zobowiązany jest do przedstawienia bezpośrednio do Biura Kontroli w terminie 30 dni od dnia podpisania protokołu informacji o realizacji zalecenia.

Na powyższych ustaleniach czynności kontrolne zakończono. Protokół kontroli składa się z 6 parafowanych przez Kontrolującego i Kontrolowanego stron. Protokół zawiera 9 załączników o łącznej liczbie 52 stron.

Dyrektor OPiLU Pani Małgorzata Kowalcze została poinformowana o przysługującym jej z mocy przepisów § 18 Regulaminu przeprowadzania kontroli instytucjonalnej przez Biuro Kontroli Urzędu Miejskiego w Zabrzu oraz postępowania w trakcie kontroli zewnętrznych (załącznik do zarządzenia nr 801/BK/2020 Prezydenta Miasta Zabrze z dnia 6 listopada 2020 r. w sprawie nadania Regulaminu przeprowadzania kontroli instytucjonalnej przez Biuro Kontroli Urzędu Miejskiego w Zabrzu oraz postępowania w trakcie kontroli zewnętrznych, prawie do pisemnego zgłaszania merytorycznych zastrzeżeń, co do ustaleń zawartych w niniejszym protokole w terminie 3 dni od daty podpisania protokołu i o prawie do odmowy podpisania protokołu.

Udostępnienie *Protokołu* następuje zgodnie z przepisami ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, z zachowaniem przepisów ustaw, na mocy, których dokonuje się wyłączeń jawności.

Protokół niniejszy sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach i po odczytaniu podpisano: bez zastrzeżeń/~~zapowiadając wniesienie zastrzeżeń~~¹.

Jeden egzemplarz protokołu wręczono Dyrektorowi Pani Małgorzacie Kowalcze. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli pod pozycją 30.

Zabrze, dnia 17 listopada 2021 r.

DYREKTOR

mgr Małgorzata Kowalcze

Inspektor

mgr inż. Sławomir Malczewski

.....
(pieczętka imienna i podpis Kontrolowanego)

.....
(pieczętka imienna i podpis Kontrolującego)

¹ niepotrzebne skreślić